

Hendrik Verhaegh, Beringe Deportatie door de ogen van de kinderen

Els Verhaegh interviewde haar vader, ooms en tantes, kortom de familie Verhaegh, over de deportatie in 1944. Ze vertelden wat ze zich nog kunnen herinneren van de deportatie en hoe dit invloed heeft gehad op hun leven. Hun vader Hendrikus werd gedeporteerd en moest zijn vrouw Ardina en hun acht kinderen achterlaten.

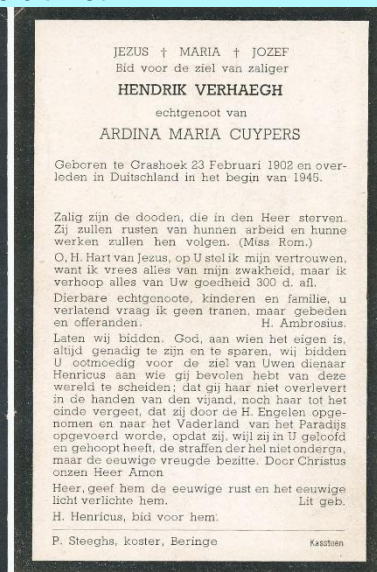
Beringe, 8 oktober 1944. Vader lag op bed toen het gebeurde. De Duitsers kwamen hem ophalen. De voor- en achterdeur werden door vier Duitsers bewaakt. 'Männer halen' werd er gezegd. Aanvankelijk werd verteld dat ze mannen nodig hadden om een paar dagen te werken in Egchel. Als snel bleek dit niet waar te zijn. Ter hoogte van zaal Vios was destijds een tramremise. Daar werden alle opgepakte mannen verzameld om naar Duitsland vervoerd te worden. De 12-jarige zoon Bert ging nog snel naar huis om een deken en bestek voor vader te halen.

De Duitsers vertelden niemand waar de mannen heen gingen. De familie wist dan ook niet wat er met vader gebeurd was. Zeven maanden na de deportatie ontving het gezin Verhaegh een briefje dat door vader geschreven was. Op de achterkant van een rekening had hij geschreven waar hij was en vroeg naar de kinderen.

Kort na de deportatie werden er veel mijnen gelegd in Beringe. De mijnen lagen overal. Zelfs rondom het huis. Moeder was bang dat er iets met een van de kinderen zou gebeuren. De familie werd geëvacueerd en kwam bij Nol Jacobs terecht op de Peelstraat. Ondertussen werd hun huis geplunderd door de Duitsers. De familie verhuisde daarna naar het huis van Coen Verhaegh. Hier logeerden ongeveer drie gezinnen, bestaande uit 32 personen. De kinderen overnachtten daar in de schuur, maar wanneer het spannend was, mochten ze in de keuken slapen. Iedereen moest hier elke dag hard werken. De jongens en meisjes hielpen de familie Verhaegh mee op het land en verzorgden het vee. Wel was er gelukkig genoeg te eten.

Enkele maanden later kwamen de Tommy's. Ze vertelden iedereen dat ze bevrijd waren, maar niemand geloofde hen. Dat kwam vooral omdat ze Duitse kleren droegen. Pas toen ze hun Engelse paspoorten lieten zien, wisten ze dat ze de waarheid spraken. Ineens kwamen er onderduikers van de zolder in de schuur. De kinderen hebben nooit geweten dat deze er waren. Na de bevrijding verhuisde het gezin weer terug naar hun huisje aan het kanaal. Grootvader J. Cuypers was ook gedeporteerd en kwam terug uit Watenstedt. Hij had vader daar gezien en wist dat hij het niet overleefd had. Hij durfde moeder echter niet te vertellen dat vader door de ontberingen bezweken was. Een pater heeft later dit verschrikkelijke nieuws aan moeder medegedeeld. Iedere zondag kwam grootvader op bezoek. Hij probeerde moeder te overtuigen dat vader niet meer terugkwam, maar moeder geloofde dit niet.

In 1945 werd er toch nog een herdenking mis gehouden voor vader en een prentje uitgegeven. Moeder raakte door dit grote verlies overspannen. Herhaaldelijk liep ze met haar kinderen langs het kanaal en zei dat ze niet meer verder wilde. Ze werd voortdurend in de gaten gehouden door mensen in de buurt. Maar het ging slechter en slechter met moeder. Ze moest worden opgenomen om tot rust te komen. Omdat moeder werd opgenomen, werden de kinderen verdeeld over verschillende gezinnen.

In oktober 1948 verhuisde het gezin naar de Loosteeg in Panningen. Hier zagen de kinderen elkaar weer voor het eerst sinds één jaar. Vooral voor de jongsten was dit erg vreemd. Ze herkenden hun broers, zussen en moeder niet meer. Voor hun gevoel moesten ze in een huis met allemaal vreemde mensen wonen.

Er kwam vaker een pater thuis om met moeder te praten. De kinderen werden dan altijd naar buiten gestuurd. Moeder kreeg van de gemeente een lening. Ze moest gaan werken om de kost te verdienen. Het leven was niet makkelijk zonder vader, dus de kinderen moesten ook mee werken. Ze poetsten onder andere de scholen en in de winter maakten ze de kachel aan in de kerk. Hierna werden de kolen gezeefd en de restjes werden thuis gebruikt. Geregeld kregen ze kleding en gebruikte spullen van de Hark. Dit was een instelling die gebruikte spullen verzamelde voor de minder bedeelden.

Dochter Liesje had via de organisatie 'Foster Parents' pleegouders uit Amerika. Elke maand kon ze 17,50 gulden ophalen bij de gemeente, en elk jaar kreeg ze één paar schoenen. Maar omdat de pleegouders achter het adres van Liesje waren gekomen, stuurden ze nog veel meer cadeaus op. Daar had het hele gezin profijt van. Via de stichting 'Het vierde prinsessenkind' konden de kinderen ook op vakantie.

In 1951 werd vaders stoffelijk overschot herbegraven in Beringe. Op deze manier kon moeder vader toch nog dicht in de buurt hebben.

Het leven zonder vader viel niet mee. Moeder is in 1958 hertrouwd, maar heeft toch nooit raad geweten met haar verdriet en zo werd het een soort obsessie voor haar. Door de negatieve ervaringen van de oorlog werd het voor de kinderen moeilijk een eigen leven te leiden. Vooral de maand oktober, de dodenherdenkingsdag en Bevrijdingsdag waren zeer moeilijke tijden voor het gezin. Tot aan moeders overlijden in 1986 heeft ze in verdriet geleefd door het oorlogsverleden.

Zoon Bert is op 16-jarige leeftijd nog met grootvader naar Watenstedt geweest, maar heeft daar niet veel herinneringen aan. In 1996 zijn de broers en zussen nog samen naar Watenstedt geweest om te kijken hoe en waar vader geleefd en gewerkt heeft. Dit was heel bijzonder maar ook erg zwaar.